

Vanajanselän uistelutiedustelu 2020-2022

1. Tiedustelun tunnuslukuja ja yhtenäislupien luvanmyyntitiedot

Taulukko 1. Luvanmyynti- ja otantatiedot.

	2020	2021	2022	
Luvan ostajia	355	342	366	hlö
Ostajia verkkokaupassa	266	288	262	hlö
Ostajia käsimyynnissä	89	54	104	hlö
Vuosiluvan ostaneita	334	330	339	hlö
Viikkoluvan ostaneita	21	12	26	hlö
Tiedusteluita lähetetty	266	288	289	kpl
Vastauksia	138	108	112	kpl
Vastaus-%	51,9	37,5	38,8	%
Vastausten osuus kaikista luvan ostaneista	38,8	31,6	30,6	%

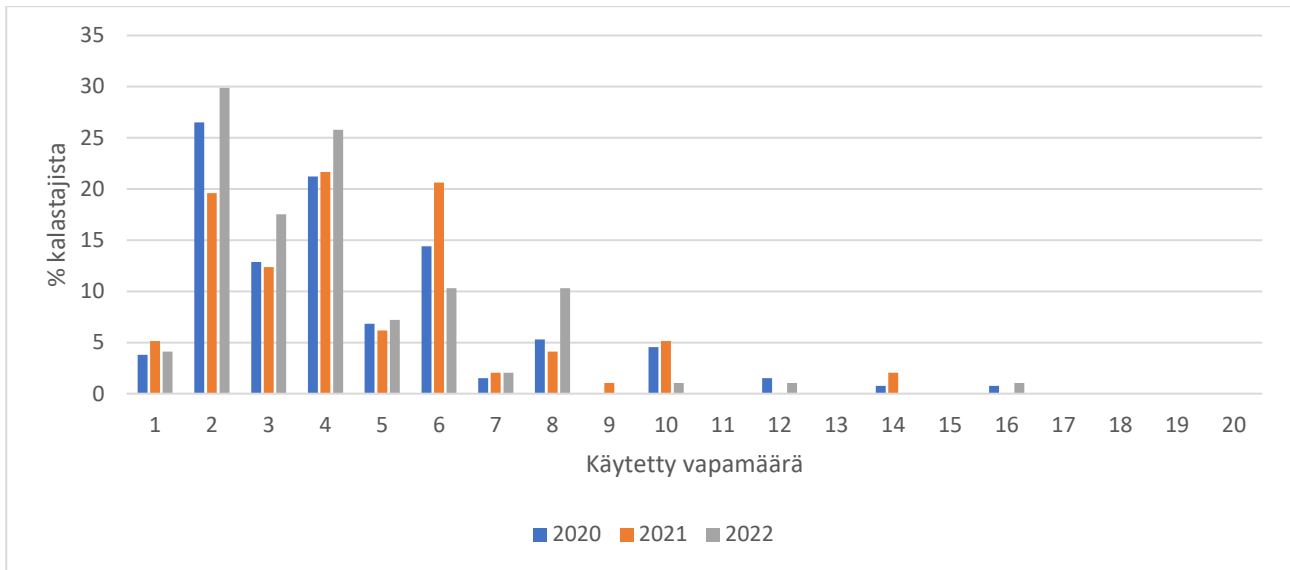
Vanajanselän kalatalousalueen yhtenäislupia osti vuonna 2022 yhteensä 366 henkilöä, mikä oli hieman enemmän kuin aikaisempina vuosina (Taulukko 1).

Tiedustelu lähetettiin kaikille verkkokaupasta lupia ostaneille (288 hlö), sekä niille käsimyynnistä luvan ostaneille, jotka olivat antaneet sähköpostiosoitteensa. Vastausprosentti oli korkeimmillaan vuonna 2020 ja jostain syystä sen jälkeen vastausten määrä on vähentynyt.

Myytjien lupien määrä on korkeampi, kuin luvanostajien määrä, koska yksittäiset luvanostajat voivat ostaa useampia lupia. Yksi lupa oikeuttaa käyttämään 2 viehettä ja useampia lupia ostamalla voi lisätä veneessä sallittujen vieheiden (= vapojen) määrää.

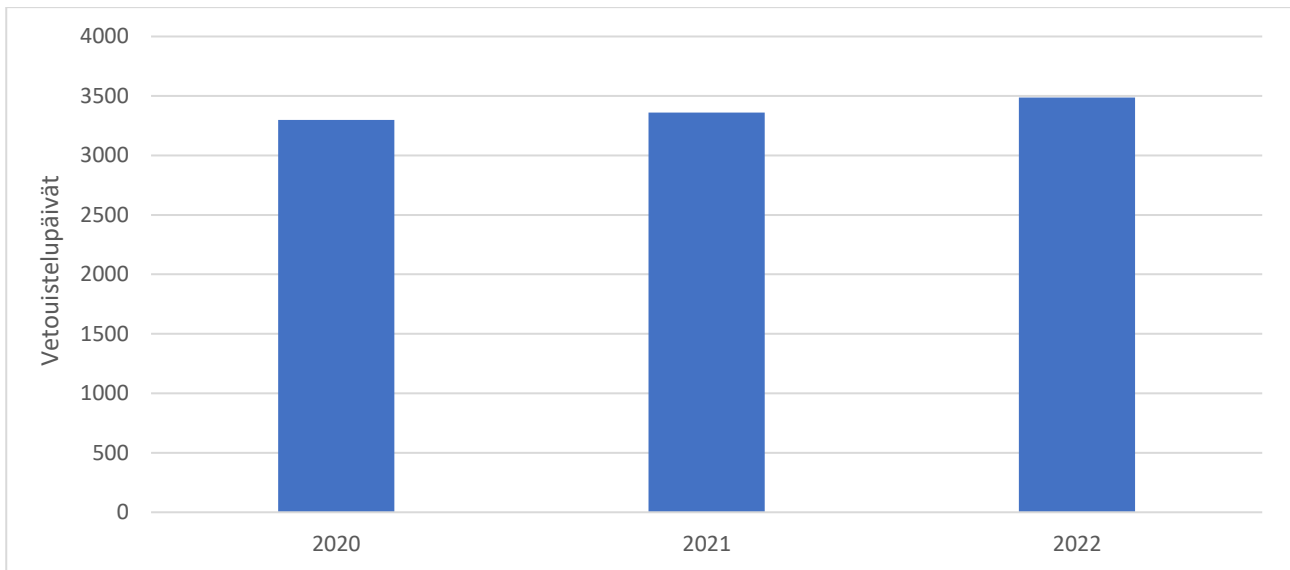
2. Pyyntiponnistus ja sen kehitys

Vetotunneilla painotettu käytettyjen vapojen keskimääräinen lukumäärä on ollut n. 4-5 vapaa, mutta tyypillisimmin käytetään 2-6 vapaa (Kuva 1). Suurempia vapamääriä käyttäneet tyypillisesti myös kalastavat enemmän.

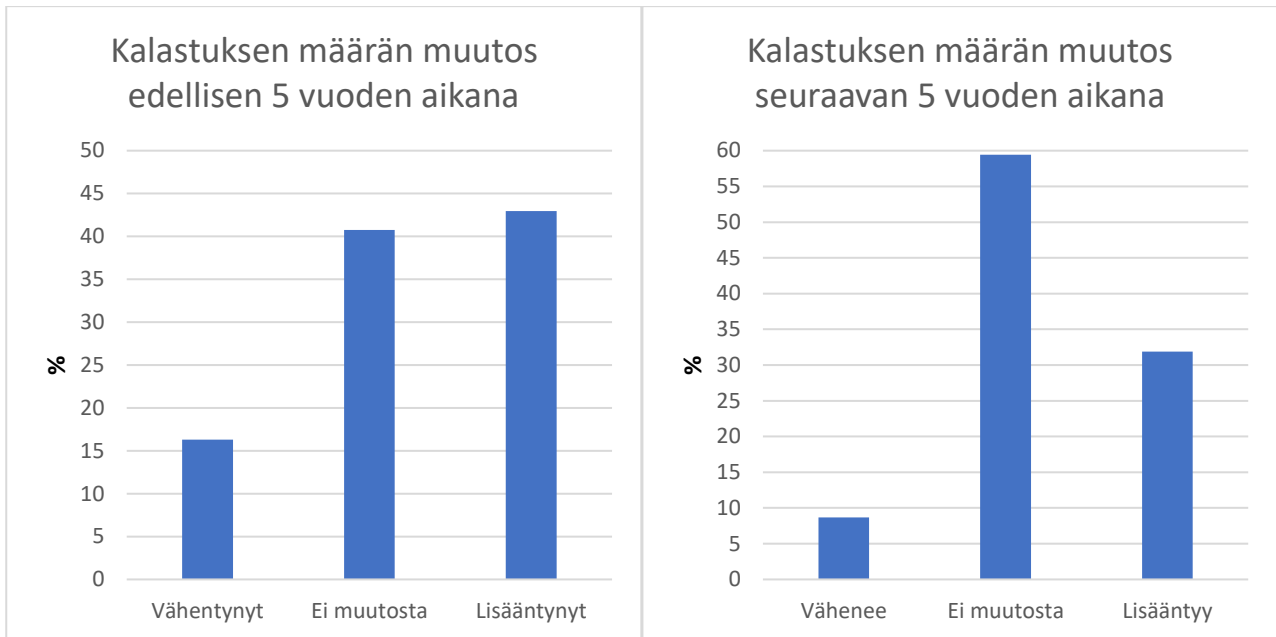
Kuva 1. Vanajanselän vetouistelijoiden käyttämä vapamäärä vuosina 2020-2022.

Vetouistelupäivien määrä on noussut vuodesta 2020 hieman. Tyypillinen lupia ostanut venekunta on kalastanut n. 10 päivää kaudessa. Vetouistelutuntien määrä näyttää samaan aikaan kuitenkin laskeneen vuodesta 2020, joten vaikka kalastajien määrä on hieman noussut, keskimääräinen järvellä käytetty aika on laskenut. Uistelun pyyntiponnistus on Vanajaveden itäpuolella (Vanajanselkä) selvästi korkeampi kuin länsipuolella (Makkaran-, Rauttun-, Kärjenniemenselkä).

Kuva 2. Kalastuspäivien määrä Vanajanselän yhtenäisluvilla 2020-2022.

Kalastajia pyydettiin vuoden 2020 tiedustelussa arvioimaan oman vetouistelunsa määrän muutosta sekä edellisen että tulevan viiden vuoden aikana (Kuva 3). Yli 40 % vastaajista arvioi kalastuksen määrän lisääntyneen 5 edellisen vuoden aikana ja yli 30 % arvioi kalastuksen vielä lisääntyvän seuraavan 5 vuoden aikana. Vain pienellä osalla vastaajista kalastus oli vähentynyt tai vähenemässä.

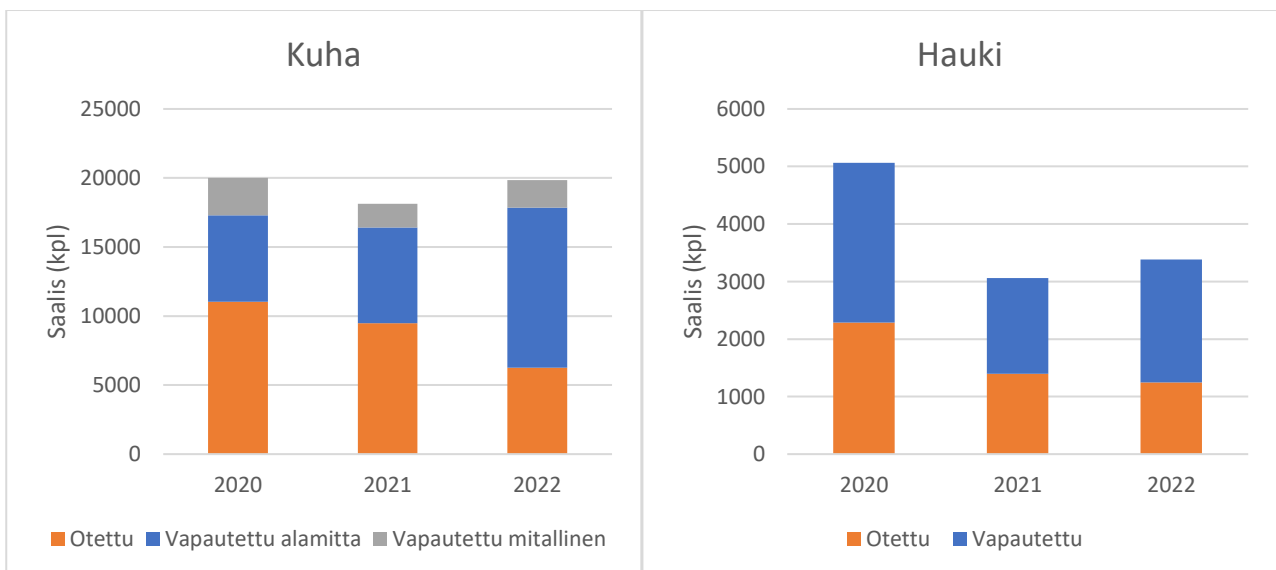

Kuva 3. Kalastajien arvio vetouistelunsa määrän muutoksesta viimeisen ja tulevan 5 vuoden aikana vuoden 2020 tiedustelussa.

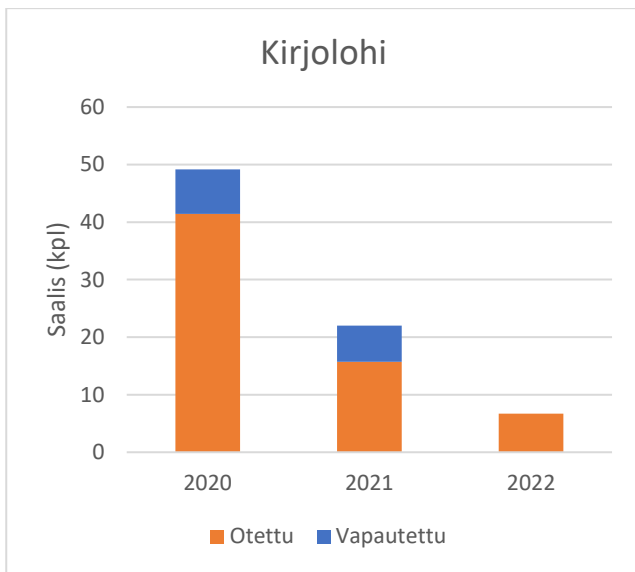
3. Saaliit

Vanajanselän kalatalousalueen selkeästi tärkein saalislaji on kuha. Vetouistelijoiden saalis on ollut melko tasaisesti n. 18000-20000 kpl/vuosi (Kuva 6). Alamittaisten kuhien osuus nousi selvästi vuoteen 2022, jolloin niitä oli n. 58% saaliista. Myös mitallisia kuhia on vapautettu jonkin verran. Kappalemääräinen kuhasaalis oli alhaisin vuonna 2021, mutta mitallisten kuhien määrä oli alimmillaan vuonna 2022 (Kuva 4). Mitallisten kuhien määrä on miltei puolittunut vuodesta 2020. Haukisaalis oli myös korkeimmillaan vuonna 2020. Valtaosa hauista vapautetaan.

Tyypillinen saaliiksi otettu kuha on ollut n. 1 kg painoinen ja saaliiksi otettu hauki n. 1,6 kg. Myös saaliiksi otettujen kuhien keskikoko näyttää hieman pienentyneen samalla, kun alamittaisten osuus saaliissa on kasvanut. Taimenia saatiin 2020 vain muutamia ja vuonna 2021 ei lainkaan, eikä niillä siten ole vetouistelussa juurikaan merkitystä. Vastaajien saamat taimenet olivat alamittaisia ja ne kaikki vapautettiin. Myös kirjolohisaalis on käytännössä merkityksetön ja on laskenut vuosi vuodelta (Kuva 5).

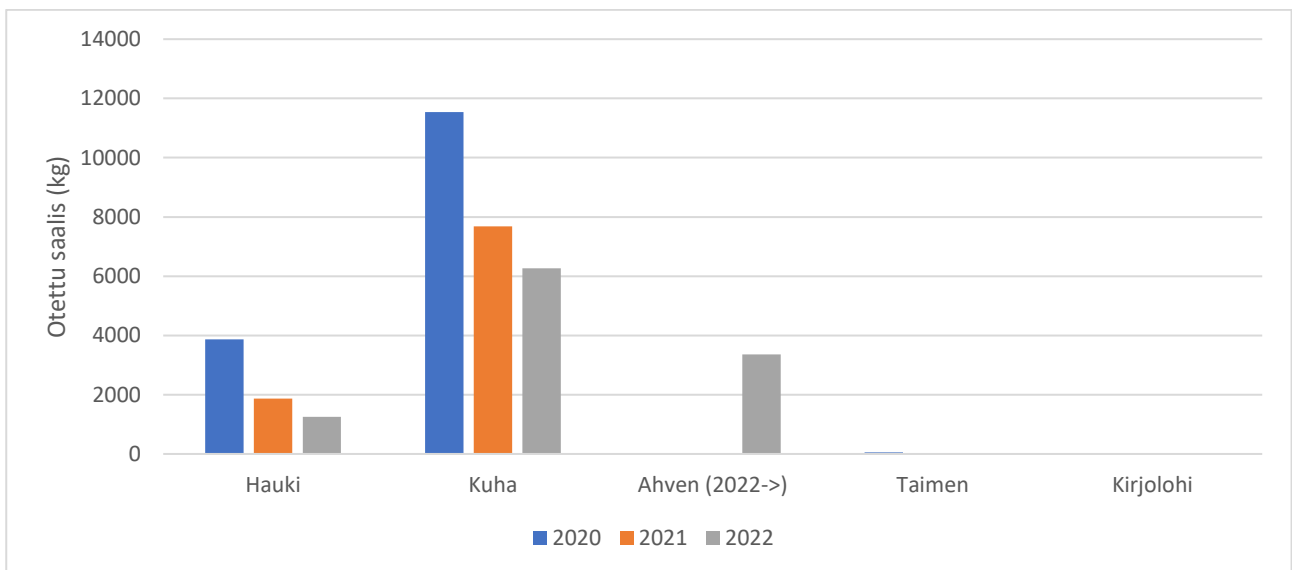

Kuva 4. Vanajanselän yhtenäisluvan ostaneiden otetut ja vapautetut kuhat ja hauet (kpl) vuosina 2020-2022.

Kuva 5. Vanajanselän yhtenäisluvan ostaneiden otetut ja vapautetut kirjolohet (kpl) vuosina 2020-2022.

Saaliiksi otettu kokonaissaalis niin kuhan kuin hauen kohdalla on laskenut vuodesta 2020 huomattavasti. Kaikki vastaajien ilmoittamat taimenet vapautettiin vuonna 2020 ja 2021-2022 taimenia ei ole saatu yhtään. Ahvensaalistia alettiin seuraamaan vuonna 2022 ja se oli silloin n. 3400 kg.

Kuva 6. Yhtenäisluvilla kalastaneiden lajikohtaiset saaliiksi otetut kokonaissaaliit (kg) vuosina 2020-2022. Ahven otettiin mukaan tiedusteluun vuonna 2022.

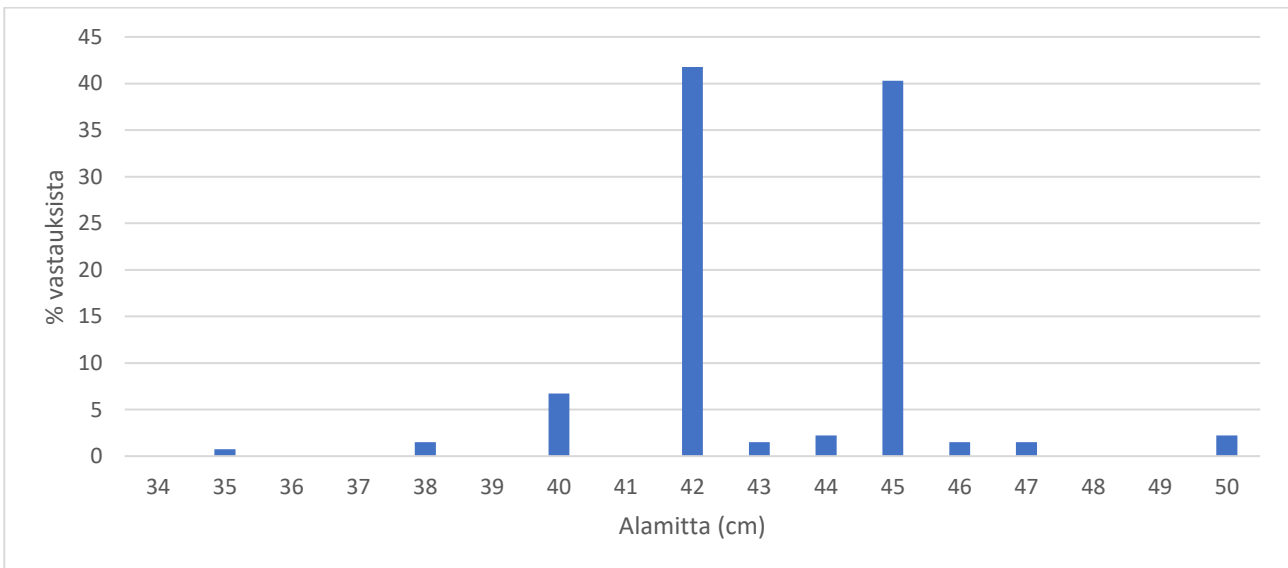
Taulukkoon 2 on koottu vuosille 2020-2022 lasketut hauen, kuhan, taimenen ja kirjolohen kappalemääräiset yksikkösaaliit eri pyyntiyksikköjä kohti. Yksikkösaalis on esitetty eri muodoissa, joista viimeinen ilmaisee yksikkösaaliin 1 vapaa ja 1 vetotuntia kohden. Taimenen ja kirjolohen yksikkösaaliit olivat niin alhaisia, ettei niiden seuranta ole käytännössä mielekäästä. Yksikkösaaliistakin nähdään se, että vaikka keskimäärin uistelijoiden kuhatapahtumat eivät kalastaessa ole vähentyneet, mitallisten kuhien yksikkösaalis on pudonnut huomattavasti. Vuonna 2020 saatiin vielä keskimäärin yli 4 mitallista kuhaa päivässä ja 2022 päiväsaalis oli enää n. 2,4 mitallista kuhaa.

Taulukko 2. Kokonaissaaliit (kpl) ja yksikkösaaliit (kpl) eri pyyntiyksiköjä kohti vuosina 2020-2022.

Laji	Kpl			/vetopäivä			/vetotunti			/vapatunti		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Hauki	5066	3061	3385	1,549	0,911	0,971	0,269	0,206	0,217	0,051	0,037	0,046
Kuha	20015	18121	19844	6,069	5,393	5,692	1,065	1,222	1,270	0,203	0,220	0,267
Taimen	5	0	0	0,002	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Kirjolohi	49	22	7	0,015	0,007	0,002	0,003	0,001	0,000	0,000	0,000	0,000
Kuha >42cm	13753	11197	8253	4,170	3,332	2,367	0,732	0,755	0,528	0,140	0,136	0,111

3. Mielipiteet kalastuksensäätelyyn liittyen

Kalastajilta kysyttiin vuoden 2020 tiedustelussa mielipidettä kuhan alamittasäätelyyn. Nykyinen lakisääteinen kuhan alamitta on 42 cm ja käytännössä sitä voidaan ELY-keskuksen päätöksellä muuttaa $\pm 20\%$. Mahdolliset alamitat ovat siis välillä 34-50 cm. Vastajat saivat itse valita minkä tahansa alamitan. Valtaosa kannatti joko nykyistä 42 cm tai korotettua 45 cm alamittaa (Kuva 7). Alempaa, 40 cm alamittaa kannatti n. 7 %. Yhdistettynä nykyistä korkeampaa alamittaa kannatti 49 % ja alempaa 9 % vastaajista.

Kuva 7. Vuoden 2020 uistelutiedusteluun vastanneiden mielipide kuhalle sopivasta alamitasta.